

Cím **„MOME tizenkettő” – Magyar filmtörténeti filmklub  
(NFI Egyetemi Filmklub)**

Kódok B-SZ-401-CS-1-252602-02

Hirdető Klasszikus Tanulmányok Iskolája

Környezet Tantermi

Alapadatok						
Kurzus típusa	Kredit	Kontaktóra	Otthoni munkaóra	Tantárgy típusa	Félév	Melyik tantárgy része?
Szeminárium	5	48	102	Szabadon választható	1-6. (BA) 1-4. (MA)	-

#### Ajánlás

Ha érdekel a **magyar filmtörténet, és szeretnél magyar filmeket közös vetítéseken megismerni, miközben megtanulsz tudatosan beszélni róluk**, ez a kurzus neked szól. Minden alkalommal egy rövid filmtörténeti bevezetőt követően, megnézzük a kijelölt filmet, majd közösen elemezzük a kontextusát, a történetmesélést és a formanyelvi megoldásokat. Akkor érdemes felvenned, ha szeretnéd **fejleszteni a kritikai gondolkodásodat és az érvelési készségedet**, és nyitott vagy a közös vitára és elemzésre.

#### Rövid leírás

A Nemzeti Filmintézet (NFI) által elindított Egyetemi Filmklubhálózat célja **a magyar filmtörténet jeles alkotásainak bemutatása** az egyetemi hallgatók számára.

Az ezen kezdeményezés mentén meghirdetett kurzus célja, hogy a magyar filmművészet kiemelkedő alkotásain keresztül nyújtson betekintést meghatározó nemzetközi-, és magyar filmtörténeti korszakokba és jelentős alkotói életművekbe a közösen és egyénileg megtekintett filmek elemzésén, kontextusuk vizsgálatán keresztül.

A tanórák során **az adott filmhez tartozó filmtörténeti felvezető előadást követően megtekintésre kerül a film**, majd elemző beszélgetés során vizsgáljuk az adott filmet (társadalom)történeti-, narratológiai-, valamint formanyelvi szempontok alapján. A vetítést követően közös elemzés és vita következik, amely során a hallgatók fejleszthetik kritikai gondolkodásukat, érvelési képességeiket és filmtörténeti tudásukat.

Oktatók			
Oktató neve	Oktató elérhetősége	BIO	Fogadóóra
Fábics Natália	<a href="mailto:fabics@mome.hu">fabics@mome.hu</a>	Egyetemi tanársegéd – szakterület: egyetemes/magyar filmtörténet, filmelmélet, médiaelmélet	Elektronikus úton előre egyeztetve.
Gorka-Focht Máté	<a href="mailto:gorka@mome.hu">gorka@mome.hu</a>	Egyetemi tanársegéd – szakterület: marketing, márkakommunikáció, experience design	MOME M_-128 – személyesen, vagy elektronikus úton előre egyeztetve.

Félév menete			
A kurzus formátuma		Órarendi időpontok	
Előadás/(film)vetítés		Csütörtök (16:40-19:30)	
Az egyes foglalkozások jellege és ütemezésük, tanári közreműködés jelölése			
Hetek	Dátum	Heti tartalom	Műhely/speciális terem
1.	február 19.	A kurzus céljainak ismertetése, érzékenyítés a téma iránt + félév menete, illetve követelmények ismertetése. Vetített film: <b>Zsombolyai János: A kenguru</b> (1975)	TechPark – T_-205/207
2.	február 26.	Vetített film: <b>Gábor Pál: Angi Vera</b> (1979)	TechPark – T_-205/207
3.	március 5.	Vetített film: <b>Mészáros Márta: Aurora borealis – Északi fény</b> (2017)	TechPark – T_-205/207
4.	március 12.	Vetített film: <b>Fábri Zoltán: Két félidő a pokolban</b> (1961)	TechPark – T_-205/207
5.	március 19.	Vetített film: <b>Szabó István: Redl ezredes</b> (1985)	TechPark – T_-205/207
6.	március 26.	A tanórán kívül megnéznődő filmek elemzése a hallgatói recenziók közös értékelésén keresztül. <b>Sándor Pál: Szerencsés Dániel</b> (1983) <b>Breier Ádám: Lefkovicsek gyászolnak</b> (2023)	TechPark – T_-205/207
7.	április 2.	Vetített film: <b>Gothár Péter: Megáll az idő</b> (1982)	TechPark – T_-205/207
8.	április 9.	Vetített film: <b>Bereményi Géza: Eldorádó</b> (1988)	TechPark – T_-205/207
9.	április 16.	Vetített film: <b>Tímár Péter: Csapd le csacsi!</b> (1990)	TechPark – T_-205/207
10.	április 23.	Vetített film: <b>Gauder Áron: Nyócker!</b> (2004)	TechPark – T_-205/207
11.	április 30.	Vetített film: <b>Antal Nimród: A Viszki</b> (2017)	TechPark – T_-205/207
12.	május 7.	Beadandó dolgozat témaválasztásának bemutatása rövid prezentáció formájában.	TechPark – T_-205/207

Kurzusteljesítés feltételei, követelmények és értékelés				
A hallgatók tennivalói, feladatai				
Követelmény, beadandó munka	Értékelés módja	Értékelés szempontjai	Leadási határidő, alkalom	Súly az érdemjegyben
2 db recenzió (1500-2000 karakteres, az adott filmhez kapcsolódó szabad témaválasztású írásos beadvány).	írásbeli	Recenzió(k) témaválasztása, felvázolt elemzési szempontok átgondoltsága. Íráskészség.	2026. március 24.	20%
Esszé (5000-7500 karakteres egy, a hallgató által választott félév során bemutatásra kerülő filmhez kapcsolódó szabad témaválasztású írásos beadvány).	írásbeli	A beadott esszé témaválasztása, az alkalmazott elemzés komplexitása, társadalmi-, kulturális- és történelmi jelenségekre való kritikai reflektivitás	2026. június 12.	60%

Tanórai aktivitás	-	Hallgatói aktivitás a filmelemző beszélgetések során.	(félév során)	20%
Általános, átfogó feltételek				
Órai jelenlét, hiányzások maximális száma: 3				
2 darab írásbeli recenzió elkészítése és adott határidőig (2026.03.24.) való feltöltése a Google Classroom felületére.				
Írásbeli esszé elkészítése és adott határidőig való feltöltése a Google Classroom felületére.				

<b>Jegyzetek és irodalom</b>				
Kötelező irodalom				
Gelencsér Gábor: A kánon joga – A magyar filmtörténet kanonizációs szempontjai, különös tekintettel a hetvenes évekre. <i>Metropolis: Magyar filmkánon</i> . 2009/3.				
Gelencsér Gábor: Csend és kiáltvány. A fikciós dokumentarista forma hagyománya. <i>Apertúra</i> , 2013/tavaszi. <a href="https://www.apertura.hu/2013/tavasz/gelencser-csend-es-kialtvany-a-fikcios-dokumentarista-forma-hagyomanya/">https://www.apertura.hu/2013/tavasz/gelencser-csend-es-kialtvany-a-fikcios-dokumentarista-forma-hagyomanya/</a>				
Gelencsér Gábor: <i>Közelkép – Portrék, témák, formák a magyar film történetéből</i> . Gondolat Kiadói Kör, 2022.				
Gelencsér Gábor: <i>Magyar film 1.0</i> . Budapest, Holnap Kiadó, 2017.				
Győri Zsolt: Diskurzus, hatalom és ellenállás a késő Kádár-kor filmszociográfiáiban. <i>Apertúra</i> , 2013/tavaszi. <a href="https://www.apertura.hu/2013/tavasz/gyori-diskurzus-hatalom-es-ellenallas-a-keso-kadar-kor-filmszociografiaiban/">https://www.apertura.hu/2013/tavasz/gyori-diskurzus-hatalom-es-ellenallas-a-keso-kadar-kor-filmszociografiaiban/</a>				
Kalmár György: <i>A férfiaság alakzatai a rendszerváltás utáni magyar rendezői filmben – A rendszer váltás utáni magyar rendezői filmben</i> . Gondolat Kiadói Kör, 2018.				
Metropolis: A magyar film társadalomtörténete 2018/3. <a href="https://metropolis.org.hu/a-magyar-film-tarsadalomtortenete">https://metropolis.org.hu/a-magyar-film-tarsadalomtortenete</a>				
Metropolis: A magyar film társadalomtörténete 2. 2019/4. <a href="https://metropolis.org.hu/a-magyar-film-tarsadalomtortenete-2">https://metropolis.org.hu/a-magyar-film-tarsadalomtortenete-2</a>				
Metropolis: Férfi és női szerepek a magyar filmben. 2016/4. <a href="https://metropolis.org.hu/ferfi-es-noi-szerepek-a-magyar-filmben">https://metropolis.org.hu/ferfi-es-noi-szerepek-a-magyar-filmben</a>				
Metropolis: Kortárs felnővekedéstörténetek. 2024/03				
Metropolis: Kortárs magyar film – Kulturális értelmezések. 2011/3. <a href="https://metropolis.org.hu/kortars-magyar-film-8211-kulturalis-ertelmezések-1">https://metropolis.org.hu/kortars-magyar-film-8211-kulturalis-ertelmezések-1</a>				
Metropolis: Magyar film a nyolcvanas években. 2010/4. <a href="https://metropolis.org.hu/magyar-film-az-1980-as-években">https://metropolis.org.hu/magyar-film-az-1980-as-években</a>				
Metropolis: Nőképek a magyar filmben. 2021/01. <a href="https://metropolis.org.hu/nokepek-a-magyar-filmben">https://metropolis.org.hu/nokepek-a-magyar-filmben</a>				
Metropolis: Szerzői felnővekedéstörténetek. 2024/04				
Kurzus jegyzetei, prezentációi				
-				
Ajánlott irodalom				
Muszatics Péter: Kánon és kirakat – Magyar filmek nemzetközi fesztiválok. <i>Metropolis: Magyar filmkánon</i> . 2009/3.				
Padányi Júlia: Nők a háttérben – a fiatal értelmiségi nők ábrázolása a hatvanas évek magyar filmjeiben. <i>Metropolis: Nőképek a magyar filmben</i> . 2021/1. <a href="https://metropolis.org.hu/nok-a-hatterben-fiatal-ertelmisegi-nok-abrazolasa-a-hatvanas-évek-magyar-filmjeiben">https://metropolis.org.hu/nok-a-hatterben-fiatal-ertelmisegi-nok-abrazolasa-a-hatvanas-évek-magyar-filmjeiben</a>				
Varga Balázs: <i>Filmrendszerváltások. A magyar játékfilm intézményeinek átalakulása 1990-2010</i> . L'Harmattan, Budapest, 2016.				

Tanulási eredmények	
Tudás	<p>Átfogó ismeretek a nemzetközi-, és magyar filmtörténet legfontosabb korszakairól, illetve a legjelentősebb hazai alkotók életműveiről.</p> <p>Alapvető és gyakorlatban is alkalmazható ismeretek megszerzése a filmelemzési technikák terén.</p> <p>A korábban szerzett tudások elmélyítése, különös tekintettel a következő területekre: filmtörténet, kreatív és akadémiai írás, társadalomtudományok, mozgó- és állókép elemzés, filmkészítés és képkalkotás (i.e. fotó, média design és animáció szakok).</p> <p>Más szakterületek (pl. társadalomtudományok, kultúra) alapvető tartalmainak és szempontjainak megismerése, azok figyelembevétele a saját alkotói és elméleti tevékenységben.</p>
Képesség	<p>Felismeri a nemzetközi-, és a magyar filmkultúra közötti kapcsolatrendszer dimenzióit.</p> <p>Képes filmművészeti alkotások szakmai elemzésére változatos szempontok figyelembevételével, és ezeket szóban és írásban kommunikálni szakmai közegben.</p> <p>Integratív, más szakterületek képviselőivel folytatott együttműködés a gyakorlatban. Szakterületek (média intézet tervező szakjai és elméleti intézet) közti integráció, átjárhatóság.</p> <p>Előzetes tervek, koncepciók, vázlatok, majd a kész projekt bemutatása szóban és írásban, érthetően és meggyőző módon, akár más szakterületek képviselői számára is.</p> <p>Releváns adatok, alkotások gyűjtése és interpretálása elméleti és kritikai írások fejlesztéséhez.</p> <p>Véleményét szakmai szempontokkal alá tudja támasztani.</p> <p>A megszerzett ismereteket be tudja építeni a tervezés és alkotás, illetve a kutatás, publikáció írás folyamatába.</p>
Attitűd	<p>Törekszik az egyes filmalkotásokban fellelhető referenciahálózat felismerésére, és a filmek tágabb kontextusba való megismerésére.</p> <p>Nyitottság a társakkal való együttműködések során.</p> <p>Nyitottság az új ismeretekre, szempontokra, módszerekre.</p> <p>Tudatos, reflexív filmbefogadás erősítése.</p> <p>Elemző, kritikai attitűd erősítése, tudatosítása: akár negatív vélemény megfelelő megfogalmazása.</p>
Autonómia és felelősségvállalás	<p>Filmelemző tevékenysége etikai aspektusait is felméri a társadalmi párbeszéd összefüggésében, miközben törekszik önálló szakmai véleményének kritikai szemléletét is ezen jelenségek mentén meghatározni.</p> <p>Jól informált és árnyalt vélemény alkotása.</p> <p>Hiteles, empatikus véleményalkotásra törekszik.</p>

Felmentés
Nem adható felmentés a kurzuson való részvétel és teljesítés alól.

<b>Tantervi kapcsolatok</b>		
Tantárgy	Kapcsolódó kurzusok (párhuzamosságok)	Kurzus érdemjegy aránya a tantárgyban
-	-	-
A kurzus előfeltételei	Szabadon választott esetén sajátos előfeltételek:	Szabadon választhatóként felvehető?
-	nincsenek	Igen

#### **Mesterséges intelligencia használatára vonatkozó irányelvek és szabályok a kurzusban**

A mesterséges intelligencia egyetemi használatára a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem Mesterséges Intelligencia és Plágiumszabályzata vonatkozik.

<b>Alapanyagigény</b>	<b>Ki biztosítja?</b>
-	-

#### **Egyéb információ, megjegyzések**

Az egyes órákhoz tartozó anyagok megosztása, és a kurzushoz kapcsolódó kommunikáció Google Classroom-on keresztül történik.